

Rekenkamer Zaanstad

Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam

Gemeente Zaanstad
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

datum 6 december 2023
ons kenmerk RZ_23_032
behandeld door C. de Blok
onderwerp Stand van zaken Onderzoeksprogramma 2023 en Onderzoeksprogramma 2024
bijlagen -

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2023 van de Rekenkamer Zaanstad en over het onderzoeksprogramma 2024.

Stand van zaken onderzoeksprogramma 2023

In januari 2023 heb ik u het [Onderzoeksprogramma 2023](#) aangeboden en in mijn [brief](#) van 31 augustus informeerde ik u over de onderzoeken die we tot dan toe hadden gepubliceerd: [Energiebesparings- en informatieplicht in Zaanstad](#) (maart 2023), [Ondersteuning volksvertegenwoordiging](#) (mei 2023) en de [Monitor informatie Zaanse financiën](#) (mei en juni 2023).

Recent aan u aangeboden producten

In oktober 2023 publiceerden we het onderzoek [Grip op Warmtenet Zaanstad](#) (WNZ). We stelden onder meer vast dat Zaanstad de eigen regels voor deelnemingen niet helemaal volgt, het voor de gemeente onvoldoende duidelijk is of de duurzaamheidsdoelstellingen met WNZ worden bereikt en het toezicht bij WNZ tekortkomingen kent.

Binnen de Monitor informatie Zaanse financiën stuurde ik u op 24 oktober onze [Observaties bij de Begroting 2024](#), waarin ik u informeerde over onze vraag- en aandachtspunten op basis van onze lezing van de Begroting 2024 van Zaanstad.

Los van de voor Zaanstad geplande onderzoeken, attendeerde ik u op 25 oktober per [brief](#) op het onderzoek [Algoritmen](#) dat we binnen de gemeente Amsterdam hebben uitgevoerd. Ik deed u enkele suggesties voor vragen die u aan het college zou kunnen stellen om meer zicht en grip te krijgen op algoritmen die Zaanstad toepast.

Lopende en te starten onderzoeken

In mijn brief van 31 augustus 2023 informeerde ik u over het lopende onderzoek naar de [Klachtenbehandeling](#). Nadat de resultaten hiervan bekend zijn – dat is op zijn vroegst eind

december 2023 – besluiten we of we aanvullend een klein verdiepend onderzoek zullen uitvoeren, samen met de ombudsman van de gemeente Zaanstad.

We zijn gestart met verkennende activiteiten voor het aangekondigde onderzoek naar de [Sociale Wijkteams](#). In de gesprekken die ik voerde met de Zaanse fracties (zie hieronder) heeft u veel suggesties gedaan voor de mogelijke focus van dit onderzoek. Deze nemen we mee in de verkennende fase van het onderzoek. Deze fase mondt uit in een onderzoeksopzet, die ik in het eerste kwartaal van 2024 met u verwacht te delen.

Een laatste lopende activiteit is het aanpassen van onze [Gemeenschappelijke regeling](#). Hiervoor volg ik de stappen die ik u eerder beschreef in mijn [brief](#) van augustus 2023. Zodra de aangepaste regeling is afgestemd met de leden van het overlegorgaan en in concept gereed is, geef ik u graag de mogelijkheid om daarop te reageren. Naar verwachting is dit rond april 2024.

Gesprekken met de fracties over onderzoekswensen en budget

In september en oktober 2023 heb ik met acht fracties gesproken. Ook dit jaar waren dit weer prettige en inhoudelijke gesprekken. In die gesprekken heeft de meerderheid van de fracties de wens uitgesproken dat wij het thema Wonen gaan onderzoeken. Daarnaast waren de fracties dermate positief over de Monitor informatie Zaanse financiën dat ik heb besloten om deze in 2024 voort te zetten.

Tot slot heb ik met de fracties gesproken over het budget van de rekenkamer en de uitputting daarvan. Het budgetoverschot van Zaanstad van de vorige periode hebben wij volledig ingezet voor het uitvoeren van extra onderzoeken in 2022 en 2023. Vanaf 2024 bedraagt het onderzoeksbudget voor Zaanstad weer 9% van onze totale begroting. Daardoor zal onze onderzoekscapaciteit voor Zaanstad – en in het verlengde daarvan het aantal onderzoeken dat we uitvoeren in 2024 – komen te liggen rond het niveau van voor 2022. Het aantal onderzoeken dat we kunnen uitvoeren zal daardoor lager zijn dan in de afgelopen twee jaren.

Onderzoeksprogrammering 2024

In 2024 lopen de onderzoeken naar Sociale Wijkteams en de Klachtenbehandeling door. Ook zal ik doorgaan met de Monitor informatie Zaanse financiën. In lijn met het beschikbare budget verwacht ik geen nieuwe onderzoeken te kunnen starten.

Uitstel onderzoek naar doorwerking

Op 3 mei 2023 stuurde ik u mijn [Beleidsvisie 2023-2028](#) toe. De kern daarvan is dat ik meer nadruk wil leggen op lessen die vanuit onze onderzoeken te leren zijn voor het college van B en W, de burgemeester, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. Het functioneren van de lokale overheid en lokale democratie is immers gebaat bij een gemeente die leert van haar eerdere handelen en de reflectie daarop.

Halverwege de periode van de Beleidsvisie 2023-2028 wil ik reflecteren op ons werk. In lijn daarmee heb ik besloten om het eerder aangekondigde onderzoek naar de doorwerking van rekenkamerrapporten te verplaatsen naar 2025. Dit geeft ons de gelegenheid om te zijner tijd te kunnen vaststellen of onze rapporten een positieve bijdrage hebben geleverd aan het leren over en verbeteren van de beleids- en besluitvorming en uitvoering. Ook wordt het dan

mogelijk om mee te nemen wat het effect is van de wettelijke verplichting van het college om jaarlijks aan u te rapporteren over de opvolging van onze aanbevelingen (ex. Artikel 185a Gemeentewet). Deze verplichting is op 1 januari 2023 in werking getreden.

Tot slot

Graag ga ik na het zomerreces van 2024 met u in gesprek over mogelijke onderwerpen voor ons onderzoeksprogramma 2025. Ik zal daarbij het door u aangedragen thema Wonen aan de orde stellen. Net als in 2022 zijn wij voornemens om vervolgens een sessie te organiseren voor alle Zaanse fracties samen om tot prioritering van de onderzoeksthema's voor 2025 te komen.

Indien u op een ander moment de behoefte heeft om ons op de hoogte te brengen van specifieke wensen of suggesties, of als u andere vragen voor ons heeft, neem dan contact op met mij (per e-mail: a.daalder@rekenkamer-amsterdam.nl) of met de projectleider Arjan Kok (telefonisch via 06-82 41 80 98 of per e-mail: a.kok@rekenkamer-amsterdam.nl).

Met vriendelijke groet,

A.L. Daalder
directeur Rekenkamer Zaanstad